

Telefő szerkesztő
MURANYI JÓZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Keziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, PÉNTEK, 1909. JULIUS 30.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 171. SZÁM.

Előfizetési árak.
Kassán:
 Egész évre . . . 14.— K
 Fél évre . . . 7.—
 Negyed évre . . . 3.50
 Egy órára . . . 1.20
Vidéken:
 Egész évre . . . 20.— K
Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetések petit sor szá-
 mítással díjszabás szerint

A meghódított levegő.

Kassa, július 29.

Bleriot utjának óriási, szinte be nem látható jelentősége van az emberiség történetében, a továbbvaló fejlődésben. Ma még csak egyes emberek titka a levegőben való utazás művészete, de nem tudni, nem válnak-e rövid idő alatt az emberiség közkincsévé ezek a nagybecsű titkok. A varrógép eleinte drága volt, csak gazdagok szerezhették meg, gépezete is bonyolult volt, ma pedig már a mezőségek egyszerű tanyáiban is megtalálható. A vasutnak is sok ellensége volt annak idején, a gőzhajó feltalálóját pedig egyszerűen kinevették. Még az acélból való varrótü feltalálóját is kinevették, pedig ma már el sem lehetnének nélküle. A kerékpár egy időben nevetséges sportkomédiának tartatott, ma igen szükséges forgalmi eszköz s különösen áldás a nagyvárosi munkásra, aki a műhelyétől, gyáratól távol lakik. A gépkocsi is egyre jobban elfoglalja helyét a teherszállítási szolgálatban s kezd nemcsak a gazdagok passziója lenni. A villamosságot rég ismerjük, de a múlt század iskolái még igen lassan s igen drága előállítású természeti erőnek tanították, míg ma az utcáinkon tömegesen szaladgálnak a villamos kocsik.

A repülés elmélete és titka nagyon régen foglalkoztatja a gondolkodó emberi elméket. Az ó-görög rege már említi az embereket, akik repülni akartak, de megjárták a kísértetükkel. De már az őseMBER is, amikor látta, hogy a megfogni szándékolt madár az orra elől a levegőbe emelkedik, gondolhatta magában: miért nem tudok én utána menni?

Ugy látszik, elközeleg az az idő, hogy utána fog menni. Az angol tengerpart katonai parancsnoka azt mondja, hogy madarat oly sebesen repülni még nem látott, mint ahogy repült tegnap a tenger fölött a nagy francia gépe.

Világtörténelmi esemény Bleriot sikere. Az ember megszünt földhöz ragadt lény lenni. Szinte hihetetlen látköre nyílik meg a szemek előtt. Utópisztikus regényírók álmái válnak

valósággá. Földrajzi és állami helyzetek alakulnak át.

Az országhatárok a mai minőségükben bizonyára változás alá esnek, mert a levegőben utazó embertől sem utlevelet követelni, sem vámot szedni nem lehet. A honvédelmi kérdések átalakulnak eddig nem tudott formájuakká s a hadseregnél eddig nem is sejtett új intézkedések válnak szükségessé. A banksikkasztó repülni fog s a rendőrség hasonlóképpen repülni fog utána. De meddig? Kie a levegő? Meddig tart az országhatár a levegőben? Ez utóbbi kérdésen német és francia jogtudósok már most is vitakoznak. Egy merész és nagyesszű ember találmánya ejti különféle forgatagokba a világot. Tény az, hogy a fölfedezések és találmányok századában a Föld népeinek sorsa nem kardesörtető hadvezérek, hanem szürke s egyszerű mérnöki lángelmék kezében van.

Üszkös gerendák.

Falvak veszedelme.

A legutóbbi tüzesetek alkalmából.

Majd mindennap kapunk hírt arról, hogy ebben vagy abban a községben néhány ház leégett. A tűz rendszerint akkor tör ki, mikor a falu népe vagy a mezőn van aratással, gyűjtéssel s mi egyéb mezei munkával elfoglalva, vagy valamely közeli város hetipiácára ment be, hogy termékeiken, élelmi cikkeiken tulajdon. A falu férfinepe gabonaföldeken vágja a rendet, az asszonyok a városban járnak a piacon. A faluban nem marad más, csak jártányi erővel sem bíró öregek, meg a gyermekek. Nem deríti ugyan ki a nyomozás, hogy a tűz miképp keletkezik, de szinte mérget vehetni rá, hogy vagy cigarettázó, vagy gyufával játszó apró gyermekek okozzák. Száz eset közül 99-ben ez a tűz előidézője. És a szülők még sem okulkak. Ha már óvodába nem küldik a gyermekeket, (mire pedig nagy szükség volna minden faluban legkivált magyarosítás szempontjából) hol gondos felügyelet alatt volnának, legalább azt tegyék meg, hogy az otthon hagyott gyermekek elől minden olyan tárgyat és eszközt zárjanak el, mellyel magában, vagy másban kárt tehet. Ne maradjon a gyermek keze ügyében se kötél, se kés, vagy balta, legfőképp ne maradjon gyufa. Mert a gyerekek féltalanul, öntudatlanul is ép a reá nézve veszedelmes eszközhöz nyul, azokkal játszik.

A kötél az akasztósdit juttatja eszébe s bizony megesett már, hogy a játszó gyerekek

felkötötték egyik társukat, késsel is szurtak már le gyereket disznóölösi játék közben. A baltával a saját lábát vághatja el, vagy kezét csonkíthatja meg. De mindezeknél veszedelmesebb a gyufa. A láng látása, az égő gyufaszál parazslása élénken izgatja a gyermek képzeletét. S ha a gyufa elég, vagy pláne, ha ujját is megkapta egy kicsit a láng, rendszerint anélkül dobja el a gyufát, hogy eloltaná, vagy legalább is utána nézne, hogy hová dobjá.

Igy kerül a gyufa a szobában az ágy-nemű, vagy a bekészített tüzelő közé, így jut az udvaron a szénaboglyába, szalmakazalba, disznóól nádfedelére. És így támadnak azok a tüzek, melyeknek rendszerint több ház, szeles időben egész utcasorok, sőt egész falvak esnek martalékul. Még jó szerencse, ha lábas jószágban is nem esik kár, vagy a tüzzel játszó gyermek nem esik szerencsétlen játéka áldozatául.

A falu vezetői: a papok, tanítók ok-tassák ki a népet a kellő óvakodásra, mert sok szerencsétlenségnek vehetik elejét.

Csak 60 éve halt meg.

Elfeledett halhatatlan.

Hatvan évvel ezelőtt Segesvárt meghalt egy férfikora virágjában álló fiatal ember. Csataféren halt meg, kozákpika verte át szívért, szabadságért lángoló szívért. Költő volt az a férfi, már akkor is nemzetünk büszkesége, ma a világirodalom egyik leg-tündöklőbb alakja. Hazafi volt az a férfi, különb, mint a mai hatalom után törtető műhazaifak, kik a hazától kívánnak mindent, a hazának nem adnak semmit.

Hatvan évvel ezelőtt halt meg a segesvári csataféren, kozák pikáktól át meg át-dőfött mellel, cserkesz lovak patkóitól meg-zuzott testtel — Petőfi Sándor.

Tíz évvel ezelőtt még országra szóló ünneppel emlékeztek meg halála napjáról. Tíz év előtt még szónoklatok, szavaltok hangzottak el a segesvári emlék előtt, a kiskörösi nádfödeles ház apró udvarán. Tíz év előtt még megemlékezett róla és névtelen társairól az ország. Maholnap megnyílik a Petőfi-ház is, a Jókai által valaha lakott Petőfi-ház, amit a nevével elnevezett irodalmi társaság kezdeményezésére lelkes hazafiak, honleányok adományain vettek meg. Majd ha átadják a házat a nyilvánosság-nak, lesz ünnepség újra több az elégnél.

De a segesvári csataféren csak egy dalárda ünnepelte meg a 60 éves évfordulót. Más senki. Több senki. És nem hallunk róla, hogy ünnepet szentelt volna más község, hol a nagy költő életében megfordult. Kiskörös, Szalkszentmárton, Szabadszállás, Kecskemét, Debrecen hallgat. Majd később, ha valaki eszébe juttatja, hogy megemlékezniök illenék, talán rendeznek ünnepet. Az ország többi helyein pedig legfeljebb olvassák a hírt és vállat vonva veszik tudomásul, hogy: az ám, 60 évvel ezelőtt halt meg.

: Menyasszonyi kelengyék.:
 : uri- és női divatoikkék.:
 : selymek és divatkeimek.:
 : : csakis újdonságok : :
 nagy raktára

KOLUMBY VILMOS

Kassa, Fő-utca 54. sz.

(Szinházzal szemben.)

Határozott szabott árak.

Magyar halhatatlannak lenni szomorú dicsőség! Elég rövid 60 esztendő ahhoz, hogy végkép elfeledjék a halhatatlant. Legfeljebb egy-két ütött-kopott poéta, vándorszínész emlékezik meg róla, aki maga is rajongója a dicsőségnek, hírnévnek, bábnak.

Amelyet nem ér el soha.

Amelyet elérni nem is érdemes, hisz 60 év elegendő, hogy elfeledjék! . . .

Egy hányatott élet vége.

Albersz Oszkárt halva találták.

Regényes életpálya.

Egy sokat hányatott élet tegnap szomorú befejezéshez érkezett. Még a rendőri krónika is figyelmetlenül bánt a szerencsétlennel, aki ifju könnyelműsége egy ballépésének terhét egész életén át hurcolta. Tegnap reggel, a főutca 109. számú ház egyik elsőemeleti hónapos szobájában halva találták Albersz Oszkárt. Ez a név nem ismeretlen a kassai közönség előtt. Viselőjének néhány hónap előtt halál hírének költötték, de később kiderült hogy tévedés forog fenn. A tescheni állomás közelében, egy másodosztályú kupében, méregtől halálra jutott utas szintén Albersz volt, de nem a kassaiak előtt jól ismert egyén, hanem a tegnap elhunyt Albersz Oszkárnak valami névrokona.

Albersz Oszkár, aki igen jómódu zempléni családból származik, tekintélyes vagyont örökölt szülei után. Tizenhét éves korában nagykorúsította magát, hogy örökségének élvezetét átvegye. Több mint 160 ezer korona birtokába jutott. Ezzel a pénzzel a fővárosba került, hol a könnyelműsége hajló fiatal ember hamar barátokra tett szert. Ezek azután megismertették vele a főváros éjjeli életét. — Albersz hamarosan a szeparék bőkezű pártfogója lett, két kézzel szórta a pénzt, dorobozásban átvirrasztott éjszakákon. Persze hamar nyakára is hágott az örökségnek s hogy a léha életét folytathassa, nagybátyja nevére váltott hamisított. Elfogták s 8 hónapi börtönt ült. Ettől kezdve folyton üldözte a balszerencse. Ügynök lett, kisebb csalások miatt azonban többször összeütkezésbe került a törvénnyel.

Tíz év előtt, 1899-ben vetődött Kassára. Hirdetési ügynöke lett az azóta megszűnt *Pannonia* című napilapnak. De csak rövid ideig. A mozgékony, ügyes ember igényeit nem elégítette ki a hirdetés szerzésből járó szerény jövedelem. Egy pár hónapig Kassán küzködött, koplalt, majd egyszerre, hirtelen jómódba jutott. Pénze volt bőven, elegánsan ruházkodott, nagyban kártyázott, s övé volt az éjjeli világ. A kassai lebuty kávéosok aranykora volt ez az idő, amikor Albersz ezeket szort a szeparéban pezsgőért, festett képtű lányokért. Majdnem három évig tartott a dicsőség. Mindenki előtt rejtély volt a nagy jövedelem eredete. Míg nem egy napon letartóztatták Ratiborban.

Es akkor derült ki, hogy Albersz Oszkár, a hamburgi Miszler-féle kivándorlási iroda ügynöke, aki rendkívül ügyes szervezet élén szállította a kivándorlókat a német hajókra. Oly ügyesen dolgozott, hogy a magyar hatóság, noha teljes volt a gyanu ellene, letartóztatni nem tudta. Ratiborban úgy került a német hatóság kezére, hogy galíciai kivándorlótól elszedte a pénzt, azt mondta hajójegyet ad nekik, de nem adott, csak értéktelen papírt, minek ellenében a károsult galíciaiak hiába kértek hajójegyet a hamburgi ügynökénél. Ezért a csalásért 4 évi börtönrre ítélte a ratibori német bíróság.

Albersz egy éve szabadult börtönéből s Kassára jött. Ablaktisztító és lakásközelítő vállalatot csinált, de elbukott vele. Utóbb ügynökköszködött. Most egy erdővásárt csi-

nált volna, melyből ma vagy holnap 2000 korona ügynöki provízió járt neki. Ezt azonban már föl nem veheti.

Szerdán este Albersz lakására ment, korán lefeküdt. Csütörtök délelőtt a korán kelő lakó ajtaja még zárva volt. A háztulajdonos Guttmann kávésnak ez feltűnt s értesítette a rendőrséget. Juhász Mór rendőrfogalmazó és Mosolyi Géza hatósági orvos jelentek meg a helyszínen. Az ajtót feltörték. A szoba közepén meztelenül, holtan feküdt Albersz Oszkár. Valószínűleg *megmérgezte magát.*

A hullát a rendőrség kiszállította a köztemetőbe, ahol ma boncolják, a halál okának pontos megállapítása végett.

Albersz hirtelen haláláról a rendőrség a következő jelentést adta ki:

Albersz Oszkár jászói szül. 38 éves, valamikor kivándorlási ügynök, legutóbb ablaktisztítási vállalatulajdonos e hó 26-ára menő éjjel saját lakásán, Fő utca 119. sz. alatt hirtelen halállal kimult. Az orvosszakértő véleménye szerint természetes halállal mult ki, a hullán semmi oly nyomok nem mutatkoztak, a miből öngyilkosságra, vagy büntetendő cselekményre lehet következtetni. Hullája a köztemetőbe szállított ki s a kir. ügyészség engedélyével a községi háztartás költségén fog eltemettetni. Szülei már nem élnek s élő rokonokról eddig értesítést a rendőrség nem szerezhetett.

A jelentésből kitűnik, hogy a hatóság a boncolást elhagyta, pedig a halál körülményei oly gyanúsak, hogy a halál okát csakis boncolással lehetett volna megállapítani.

A nagy meleg.

Akik nem nyaralhatnak.

Elkövetkezett tehát újra az az idő, amikor az utcán levegő helyett forró lávát sziv magába az ember. Itt a kánikula, a maga tikkasztó hőségével. Itt az elhagyott város, a zárt lakások tömegével és a gondosan elfüggönyözött ablakokkal. A házak olyanok, mint megannyi üres kalitka, amelyből kiröppent a madár. Csak az éber cerberus, a házmester áll őrt, hogy valami tolvaj kakuk ne üljön bele az elhagyott fészekbe.

Az egész világ nyarat, nemcsak a kormány és a politikusok, hanem a hivatalos világ nagyrésze is. A társadalmi rétegekből is mindenki, aki csak azért van itt, mert — elmenni készül. A család már rég elköltözött nyájasabb és enyhébb tájakra; a férfit még itt fogja a gond, a hivatás. A kötelesség. Enyhítő körülmény a hőségben és az elhagyottságban a szalmaövezgyi állapotnak egy-nemely kedvtelése, aminek részletezésébe azonban — köteles diszkrécióból és a férfineppel veleszületett szolidáris érzetéből — nem bocsátkozunk.

De a hőség mindenképp kellemetlen s mi nagyon kevésse védekezünk ellene. Délen az egész vonalon, nyugaton egész Angliáig s északon egész Skandináviáig az európai viselet nyáron a fehér könnyed ruha; bő, puha ing s hozzá alkalmas lenge nyakkendő, széles szalmakalap. Az egész világ lehetőleg kényelembe helyezkedik nyáron, még a hivatalszobában is. Nálunk ellenben minden térfényak be van préselve az istentelen kemény galléros páncélba s aránylag nagyon sok posztót, kevés mosókeltet látni az embereken. Mi övjük a férfui tekintélyt s cerimóniások vagyunk, még a nyári forróságban is, amikor minden cím és jelleg és pöz veriték-csöppekben esik le rólunk.

A legszánandóbb halandók azonban azok a lakosok, akik elmerülve a létért való küzdelemben, a mindennapi kenyérért való szakadatlan munkában, sohasem engedhetik meg maguknak azt, hogy akár a családjukat küldhessék, akár pedig maguk mehesenek egy kis nyári pihenőre. Akik itt kény-

telenek eltölteni az egész nyarat, azok bizony sokat szenvednek a hőségtől, amely ellen enyhületet, egy kis hűvös, éltető fuvalmat — alig találnak.

A szegény ember védekezését a hőség ellen megnehezíti továbbá a szigorú rend is, amely nálunk mindenre ügyel s gyakran keres a kákán is csomót. Ilyen kánikulai hőségben legkínosabbak az éjszakák s az éjszaka egy kicsiny, zsufolt lakás keretében rettenetes lehet. A szegény ember örömet húzódna meg a liget bokrai alatt, vagy egy-egy árnyékos, nagyobb épületnek hűs boltzatai és árkdjai alatt.

A külföldön (különösen Olaszországban) tömegesen látni így éjjeli alvókat, a szabad ég alatt. Senkisem háborgatja őket. Nálunk a cirkáló őrszem felkölti és igazolásra szólítja föl, vagy rövid uton bekiséri. Holott jó volna kibővíteni azt a közmondást, amely az alvó oroszánról szól. Az alvó szegény embert sem volna szabad fölébreszteni. A ki rábizza magát a nyílt utca sorára, nagygon gonosz ember nem lehet, mert annak az a természete, hogy bujdosik. Továbbá: aki alszik, nem tesz kárt senkiben. Biztos, hogy nem tör be sehol. Kár bántani.

HIREK.

Kánikula.

Az emberek dülnek,
Izzadnak, hevülnek,
Legyező készlet fogyva-fogy;
Aki még ma bírja
S nem olvad a zsirja,
Holnap bizonytalán összerogy.

Bármerre is nézek,
Nyomat látom vésznek;
Csönd van, a vigáság kimulta:
Oh, mennyi örömmek
És „szalma“-gyönyörnek
Gyilkosa a kánikula!

Hadgyakorlatok a megyében

A nyári program.

A kassai 6. hadtest parancsnoksága most közölte Abauj-Torna vármegye alispánjával az idei nyári katonai menet és hadgyakorlatok programját. A vármegye területén a következő napokon és a következő helyeken lesznek hadgyakorlatok:

Julius 29—31. A 14. huszárezred 4. századának menetgyakorlata Kassáról — Nyiregyházára.

Augusztus 6—17. A 18. tábori ágyuzezred és 6. tarack ezred lögyakorlata Haraszti község határában.

Augusztus 4—7. A 66. gyalogezred egy zászlóaljának menetgyakorlata Kassáról Nagymihály felé.

Augusztus 23—28. A 25. sz. gyalogezred és 32. sz. tábori vadászzászlóaljának menetgyakorlata Losoncraól—Tornalja, Roznyon keresztül Szepsibe.

Augusztus 27—28. A 15. sz. huszárezred két századának menetgyakorlata Miskolcraól—Nagyidára; egy századának menetgyakorlata Miskolcraól—Magyarbódre.

Augusztus 30 — szeptember 2. A 29. sz. gyalog dandár menetgyakorlata Gálszecsraól Magyarbódön át Gönczre, a 30. sz. gyalogdandár menetgyakorlata Miskolcraól Szikszón át Alsónovajba.

Augusztus 30 — szeptember 2. Az 54. sz. gyalogdandár gyakorlata Szepsi-Semse körül.

Szeptember 3 — 10. A 15. sz. gyaloghadosztály menetgyakorlatai Alsónovaj, Abauj-Szina, Reste és Gagyvendégi közti területen, szeptember 9-én tűzérési és gyalogsági lögyakorlattal.

Szeptember 11 — 15. A kassai VI-ik hadtest és a kassai III. honvédkerületi parancsnokság csapatának az előbb említett

községekben való előnyomulása és harcszerű gyakorlata Kassa, Homonna, Nagykapos és Sárospatak között.

Az alispán felhívta az érdekelt községeket, hogy a katonai parancsnokságoknak, a törvény által előírt szolgáltatásokat haldéktalanul tegyék meg.

— **Uj ezredparancsnok.** A király nagyjásai Tantosy Sándor alezredest, a kassai 5-ik honvédhuszár ezred parancsnokává kinevezte. — Tallián András ezredest a kassai 5. honvédhuszár ezred parancsnokát a prágai 7. honvédhuszárezred parancsnokává áthelyezte.

— **Áruló britanika.** Kolozsvári és Kátra detektívek tegnap a vasuti állomáson portorikószivart vásároltak. Ugyanakkor a pályaudvari tőzsdében megjelent Dancs Mihály is és britanikaszivart vásárolt. A szemfüles Kolozsvári detektívnek feltűnt, hogy Dancs, akiből nem nézte ki az urat, ilyen finom szivart vásárol s megfigyelte. Később gyanuja annyira megerősödött, hogy igazolásra szólította. Ekkor kiderült, hogy Dancs Nagybereznáról megszökött, ahol egy Baitner nevű gyárfelügyelőtől 40 koronát lopott. S ugyancsak ott egy Fuchs nevű munkás ruháját is ellopja.

— **A féláru jegy.** Az üzletvezetőséghez mostanában, mint egyáltalán minden vasuti üzletvezetőséghez, számtalan kérdés érkezik szabad- és féláru jegyek végett. Egy sem volt azonban olyan megható, mint az, amelyik a múlt héten érkezett és amelyhez „vessző alatt” kis papírszelet volt csatolva a következő kedvesen naiv sorokkal:

— Gyönyörű szépen kérem, sziveskedjék kérvényemet lehetőleg azonnal elintézni, hogy legkésőbb folyó hó 22-én megszabadulhassak az asszonytól. Kiss j. b. irnok.

— **Elfogott csalók.** Ez év tavaszától kezdve a böödi postakocsi Bandrej János többször megállott Engel M. valamint Friedländer és Glück kassai nagykereskedők üzlete előtt és Fried magyarbördi kereskedő nevében árukat vett fel. Bandrej minden egyes alkalommal levelet hozott, melyben Fried felsorolja a szükségleteket. A két kereskedő mindannyiszor jóhiszeműleg kiadta az árut, ámde fizetésre került a sor s ekkor Fried, a felszólított magyarbördi kereskedő kereken tagadta, az áruk rendelését és átvételét. Vizsgálat indult meg s kiderült, hogy Bandrej, szövetkezett Borbély Lajossal s együtt csalták ki az árut Fried nevében. A magyarbördi csendőrség most mind a kettőt letartóztatta s Bandrejt és Borbélyt a kassai kir. ügyészségnek átadta.

— **Állampolgárság válási célokra.** A magyar házassági jog paragrafusaira vágyakozva kacsintgatnak azok a külföldi, leginkább német állampolgárok, akik feleségüktől elválni óhajtanak. Anno dazumal az egyházi házasságkötés idejében még nagyobb galibával ment a dolog, — ámbár egy utazás az unitárius egyházi bíróság elé akkor is elég volt. A polgári házasság törvénye, különösen annak novelláris módosítása óta azonban tiszta sor az egész elválás. Ennek tudatában szívesen lépnek a magyar állampolgári kötelekbe azok a külföldiek, akik elválni óhajtanak. S mióta fölfedezték, nyilvánossá tették ennek legbiztosabb módját, az örökbe fogadást, azóta egész sereg ember van nagyobb városokban, aki kényelmesen megél abból, hogy tisztességes honorárium fejében örökbe fogadja a leendő magyar állampolgárokat. Hogy azonban a magyar állampolgárnak nem sok haszna van az ilyen módon szerzett állampolgárból, az egészen bizonyos és a kormánynak intézkedni kellene, hogy az ilyen célzattal kötött örökbe fogadások jóvá ne hagyassanak.

— **Tótok a katolikus nagygyűlés ellen.** Turócszentmártonból jelentik: A tót nemzetiségi párt vezető férfiai vasárnap értekezletet tartottak, melyen kimondták, hogy a Szegeden tartandó katolikus nagy-

gyűlésen a tótok tömegesen részt vesznek és ott tiltakozni fognak a katolikus főpapok magyarosító törekvései és a tót érzelmi katolikus papok üldözése ellen. Szükség Ferenc lapja, a „Ludove Novinyi” felszólítja a katolikus tót népet, hogy nagy tömegekben menjen Szegedre, hogy tiltakozzék a főpapok ellen, kik el akarják nyomni a tót nép nemzetiségi érzelmeit. A tót asszonyok és férfiak feketébe öltözzenek, hogy elnyomatásukat gyász öltözettel juttassák méltó kifejezésre. Ha pedig a kongresszuson nem engedik meg, hogy panaszukat elmondják, úgy Szeged utcáin rendezzenek tüntető felvonulást. Sokkal célszerűbb és radikálisabb megoldás lenne, ha Szükség lapja ezek után gyászkeretbe volna kénytelen jelteni, hogy a folytonos izgatásai miatt az ügyészség jóvoltából meg kell szünnie.

— **Roland Róbert társulata a kioszkban.** A Széchényi-ligeti kioszk bérloje Engelhardt Gyula vendéglős nagy igyekezettel gondoskodik a közönség szórakoztatásáról. Alig távozott a budapesti Orfeum társulat, nagy áldozatok árán 15 napos vendéjátékra megnyerte Roland Róbert világhírű komikust és kiváló erőkből szervezett kitérőtársulata. A tulajdonos komoly törekvése oda irányul, hogy ezeket az előadásokat uri családok is látogathassák. Ennél fogva a Roland-esték nélkülözni fogják az alacsony brettli nivót, a helyett a vig, szellemes, de mind végig az izlés finomságait szemmel tartó művészi számokra helyezik a fősúlyt. Ez irányban garanciát nyújt az előadók művészi képessége, akiknek névsorát legközelebb hozzuk. Roland Róbert, mint komikus és hangszerutánzó a maga nemében elsőrangú. Elég ha felemlítjük, hogy 1906. március 17-én legmagasabb meghívás folytán külön előadást tartott I. Vilmos württembergi király előtt Stuttgartban, a királyi kastélyban. Roland és társulata vasárnap, augusztus hó 1-én kezd meg működését.

TÁVIRAT — TELEFON.

Szterényi Brassóban.

Brassó, jul. 29.

Szterényi József államtitkár, aki tegnap Sinajában volt a román királyi pár meglátogatására, ma reggel Brassóba érkezett, ahol ünnepélyes fogadtatásban volt része. A pályaudvaron Hiemech Ferenc polgármester, a szövetkezett magyar pártok nevében Zakariás János képviselő, a szászok nevében pedig Ádám Károly üdvözölték. A beszámolást az államtitkár délután 4 órakor tartja meg.

A 67-sek terve.

Budapest, julius 29.

Politikai körökben ma az a hír terjedt el, hogy a 67-esek azt tervezik, hogy a legközelebbi időben minden feltűnés nélkül belépnek a függetlenségi pártba és amikor Apponyinak és híveinek segítségével többségbe jutnak a párton belül, akkor revízió alá veszik a pártprogramot és azon a címen, hogy kormányképesé teszik, teljesen átgyurják. Ez a hír különösen az elvű függetlenségek körében keltett élénk feltűnést.

A zsidó ügyek előadója.

Budapest, julius 29.

A kultuszminisztérium egyik osztályában változás fog beállni, amennyiben Makay Béla osztálytanácsost, a zsidó-ügyek előadóját más osztályba helyezik át és a zsidó-ügyek referense egy szakértő ember lesz. Apponyi ez irányban már tanácskozásokat folytatott a budapesti zsidó hitközség vezetőférfiaival, akik erre az állásra Márkus Dezső kuriai kisegítő bíró és dr. Mezei Ferenc ügyvédet ajánlottak. A kinevezés ősszel fog megtörténni. Az új tisztviselő miniszteri tanácsosi címet kap.

A spanyol forrongás.

Madrid, julius 29.

Barcellónában ma reggel kihirdették a hadiállapotot. A katonák és a zendülők között összeütközés volt, amelynek 11 halottja és 50 sebesültje volt. Egy kaszányát felgyújtottak. A lakosságot azzal izgatják, hogy a spanyol seregek sorra veszítik az ütközéseket a kabilokkal szemben. A kereskedelem szünetel, a munkásság ma proklamálta a sztrájkot.

Hazaáruló hercegöcök.

Cattaró, jul. 29.

Az anneksziós mozgalmak idején 140 hercegóc, osztrák-magyar alattvaló átszökött Montenegróba és ott önkéntesnek jelentkezett. Most a hercegöcök visszatértek, de az átpártolást nem viszik el szárazon, amennyiben hazaárulás miatt a büntető eljárás megindult ellenük.

Tűz az Athenaeumban.

Budapest, julius 29.

Az Athenaeum nyomdaépületének Miksa-utcai oldalán ma délből tüzet vettek észre. Rögtön óriási készenlétben kivonult a tűzoltóság, a rendőrség, a mentők és a 86. gyalogezred egy százada. Délután 2 órakor sikerült a tüzet lokalizálni. A tűz a negyedik emeleti könyv- és nyomtatványraktárban ütött ki, ahol kétszáz ezer korona értékű nyomtatványok voltak felhalmozva. A kár közel százezer korona.

Az aradi bankcsalók.

Arad, julius 29.

Az aradi törvényszék vatanácsa ma Szántó Izidor és Ujházy Andor az Aradi Hitelbank vezetőinek felfolyamodása ügyében döntött és csalás, hamisítás, hűtlen kezelés miatt további fogvatartásukat rendelte el.

V. E. Uránia Színház.

Mozgófényképek.

Műsor július hó 29-ére.

Miska esernyője. Komikus.

A csodás rosetták. (Rendkívül érdekes, színes műfilm. Bűvész mutatvány.)

A csavargó szive. (Megható jelenet.)

A divat hangadója. (Rendkívül kacagató bohózat.)

Stockholm. (Érdekes természetes felvétel.)

A hűtlen. (Szerelmi dráma. Színes műfilm.)

Hajókeresztelés Bretagneban. (Természetes felvétel. Igen érdekes.)

Sport Chamonéban. (A legkülönfélébb sportok természet utáni bemutatása.)

Valamennyi szám Pathé Fréres kép.

Az előadás kezdete 9 órakor.

Helyárak: Páholytűlés I.— K. I. hely 1.— K. II. hely 70 fillér. III. hely 40 fillér. Gyermekek és katonák a fél helyárat fizetik.

Bügler-kávéház!

Kassa, Fő utca 99. szám.

Modernül átalakított, szolid

alapon vezetett polgári kávéház.

Uj tekeasztalok, kitérő kiszolgálás,

tisztán kezelt kassai borok

és kávéházi italok. Külön szobák

— társaságok számára. —

Pártfogást esd:

NÉMET LAJOS, tulajdnoos.

Látható írásu
ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minis-
terium 1965. eln. szám alatt az állami tan-
intézeteknek ajánlva.

1906. Milanói nemzetközi kiállít-
ás legmagasabb kitüntetés
Grand Prix!

A látható írásu ADLER írógép
elismerve az írógépek remeke!
Azon előnyök, melyek más ír-
őgépeken egyenként észlelhetők
itt egyesítve vannak!

Látható írás!
Legnagyobb átütési írógép!
Tiszta acélszerkezet!
Eddig el nem ért gyorsasági
Rendkívül egyszerű ke-
zelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a
legtartósabb írógép!

Magyaror-
szági vezér-
képviselő

John Rezső

Budapest, VI. Teréz-körut 22.
Prospektus, irásminta ingyen és bérmentve

GÁNÓCZ GYÓGY-
FÜRDŐ

Szepesmegyében, a kassa-oderbergi vasut
fővonalán Poprádfelka állomástól 30 perc.
Posta, vasut, telefon és esendőrör helyben.
Füüdőidény: május 15-től szeptember 15-ig.

Rendkívül szénsavtartalmu 24 fokú termé-
szetes hevívizzel, mely most ujból lett vegy-
elemezve és a fürdőtelep ujjonnan vízveze-
tékekkel ellátva. Férfi- és női tükorkádfürdők
masszázsral s hideg gyógymód alkalmazása.
Ajánlatos reuma, köszvény, ischiás, ideges
szívbiajok, gyomorhurut, emésztési bántal-
maknál, vérszegénységnek, női bajoknál, sőt
izomhüüüléseknél, görvélves bántalmaknál
és angolkórnaál felülmúlhatatlan és egyedüli.

Szobaárak naponta 1.20 K-tól feljebb. Házil-
lag kezelt kütünő, jó, izletes és olcsó ellátás.
1909. évben ujjonnan épült és modernül be-
rendezett kütünő és olcsó **kóser konyha**

:: a la carte és table d'hote. ::

Elő- és utóidényben tetemes árengedmény.
— Állandó fürdőorvos. — Prospektust ki-
vánatra ingyen és bérmentve küld a

Füüdőgondnokság Gánócz vagy a
Menetjegyiroda Bpest, Vigadó-tér 1.

A város legértékesebb részén tehermentes
emeletes ház
eladó.

Cím a kiadóhivatalban. — Ügynökök kizárva.

Farkas Adolf

villanyerőre berendezett sütődjének
előrusító helyei: Fő-utca 3. — Fő-utca
105. — Kossuth L.-utca 2. — Mészáros-utca
62. — Nagyludmány-utca 12. szám alatt.

Olcsó kenyér! Olcsó liszt!

Kenyer árak: 1 kg. barna kenyér 16 kr.
1 kg. fehér kenyér 18 kr. Nagy barna ke-
nyér 45 kr. Nagy fehér kenyér 50 kr. Gra-
ham kenyér 12 kr. — **Liszt árak:** 0-ás 25
kr., 2-es 24 kr., 4-es 28 kr., 6-os 22 kr., 7-es
21 kr. Rozsliszt: 1-es 22 kr., 2-es 20 kr.
8 drb. sütemény 10 kr.

Murányi József kiadó.

o o o **LELKIISMERETES MUNKA.** o o o

STEINER ADOLF ÉS TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körut 62. SZ.
Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismer-
tes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.
: Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. :

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

Gyönyörű tavaszi újdonságok

érkeztek rendkívül nagy választékban s kaphatók

SZÉMAN TESTVÉREK
CÉGNÉL

KASSA, FŐ-UTCA 62. SZÁM.

NŐI DIVATKELMÉK továbbá mosókelmék, u. m.
cretten, batist és zephirek
a legnagyobb választékban.

DIVAT SELYMEK az 1909. évi tavaszi és nyári
saison legujabb divatja szerint.
Gazdag raktár, finom minőség.

Ugyanitt szőnyegek, függönyök és butor-
kelmék nagy raktára.

Szolid árak. — Garantált legjobb gyártmányok.

Mintagyűjteményt kívánatra vidékre is küldünk.

Iroda- és üzletáthelyezés.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy
eddig a légszeszgyárban volt irodánkat, valamint a Deák Ferenc-
utcában volt raktár- és üzlethelyiségünket a villamtelephez
Barkóczy-u. 2—4. sz. alá helyeztük át.

Ez alkalommal is felhívjuk b. figyelmét raktár- és üzlethelyisé-
günkre (Barkóczy-utca), a hol nagy választékot tartunk

**Gáz- és villamos csillárokban, gázfűzőkben,
gázvasalókban, gázfűrdő és fűtőkályhákban**

olcsó fizetési feltételek mellett.

Légszesz- és villamos-berendezések költségvetésével azonnal és
szívesen szolgálunk díjmentesen.

A légszesz- és villamtelep igazgatósága.

Pírszén (Coaksz) minden mennyiségben és olcsó árak mellett nálunk rendelhető.

Makulatura papír Szatocscok

III kicsiben és nagyban III mellékkeresetre, minden fökebefektetés
III jutányos áron kapható III nélkül szert tehetnek. — Közelebbi ada-
tokkal szolgál a „Napló“ kiadóhivatala

a „NAPLO“ kiadóhivatalában Kassán. **Kossuth Lajos-utca 16.**

Kossuth L. 16. (Bejárati a Füzekes-utca felől.)

Nyomatott VITÉZ A. UT.KASSA.